

PAUL VUGTS

Afrekeningen

**De onderwereldoorlog
op straat en in de rechtszaal, 2012-2023**

Het complete dossier

Inhoud

Voorwoord 9

1. 'Edde is de lul'
Het proces over de liquidatie van Najeb Bouhbouh 13
2. Toegevoegd leed
De ondergang van kopstuk Gwenette Martha 34
3. Een hele waslijst aan beschuldigingen
Bij vlagen indrukwekkend theater in het Marokkaanse proces tegen Hamza B. 49
4. Iedereen gewoon wegvegen
Het proces over de orgie van geweld in de Staatsliedenbuurt 67
5. Heel rustig en kalm
De dodelijke schietpartij in het Scheepvaartmuseum 91
6. Ineens in *The Godfather*
Een salvo van geweld in 2014 105
7. 'Morgen of overmorgen gaan we hem vege'
Nieuw geweld door jongens van begin twintig 126
8. 'Het gevoel van onveiligheid, machteloosheid en angst neemt toe'
De liquidaties van Eaneas Lomp en Chahid Yakhlaf 145

9. Van die lange dingen
De grote wapenzaak-13Kipsaté, na de liquidaties in de Staatsliedenbuurt 161
 10. 'Ik hoop dat die kk hond dede gaat'
De moordaanslagen op Lucas Boom en Peter 'Pjotr' R. 177
 11. Een hoofd op de stoep
De liquidatie en onthoofding van Nabil Amzieb 216
 12. 'Hitman at your service'
De jacht op de bendes die de moorden mogelijk maken 224
 13. Universiteitsbibliotheken aan berichten
De revolutie in de opsporing door neergehaalde computer-servers 252
 14. Een James Bondscenario dat op een bloedbad had kunnen uitdraaien
Een zwaarbewapend commando probeert Benaouf A. met een gekaapte helikopter uit de gevangenis te takelen 259
 15. 'Fulltime, 24 uur per dag, bezig met liquidaties'
De twee 'veegzaken' tegen sleutelspelers uit beide kampen in de Amsterdamse onderwereldvete 270
- Nawoord 283

Voorwoord

Een hoofd. Een los hoofd op de stoep. In de vroege ochtend van 9 maart 2016 ligt het afgesneden, bebloede hoofd van Nabil Amzieb op het trottoir voor waterpijpcafé Fayrouz aan de drukke Amstelveenseweg in Amsterdam-Zuid. Een schimmige figuur in een grijze, gewatteerde jas heeft het uit een vuilniszak laten rollen, zo is te zien op beelden van bewakingscamera's. De rest van Amziebs lichaam is een dag tevoren gevonden, vrijwel naakt achter in een brandende bestelwagen in Amsterdam-Zuidoost.

Het is een dieptepunt in de al jaren slepende onderwereldverte waarin al zoveel Amsterdamse criminelen zijn geliquideerd, plus enkele onschuldige buitenstaanders die door de daders voor een ander waren aangezien. Die de cynische pech hadden op het verkeerde moment op de verkeerde plek te zijn: de plek waar de schutters de crimineel hadden verwacht die ze hadden moeten vermoorden.

Veel betrokkenen, zowel doodgeschoten slachtoffers als verdachten van het schieten of van ondersteunende of aanjagende rollen, voldoen aan het profiel zoals in mijn boek *Doorgeschoten* uit mei 2014 beschreven. Ze komen voort uit de nieuwe generatie nietsontziende criminelen die heel snel de overstap maken van relatief eenvoudige straatcriminaliteit naar liquidaties – en soms weer terug. Aan de ene kant beschikken ze over professionele middelen zoals automatische wapens, peperdure versleutelde smartphones, peilbakens om doelwitten mee te volgen en snelle bolides om in te vluchten; aan de andere kant zijn het jongens en jonge mannen met soms zeer beperkte verstandelijke vermogens plus geregeld nog een mix van psychische stoornis-

sen die als ongeleide projectielen in het rond maaien met wapens die ze niet beheersen.

Wie het doopceel van schutters of slachtoffers licht, dwaalt al snel rond in droevige, kapotte levens waarin amper iets goed is gegaan voordat ze door grof geweld of door een forse celstraf zijn verwoest. Allemaal omdat de jongens van de straat hunkerden naar snel geld en een snel verworven status in het milieu (in hun kringen hangen die twee zaken overigens nauw samen). Omdat ze er alles voor over hadden om snel grote stappen te zetten op de criminele ladder. Of omdat ze niet of te weinig nadachten over de mogelijke consequenties van hun misdrijven.

De onthoofde Nabil Amzieb was geen uitzondering. Ook hij is maar 23 geworden. Hoewel hij trots was op zijn in 2014 verworven diploma voor onderhoudsmonteur, trok hij vooral op met zijn vriendengroep van de Oostelijke Eilanden in de Amsterdamse binnenstad die zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een waar moordcommando. Waar van Amzieb meteen na zijn dood nog het beeld bestond dat hij een krabbelaar was met een zeer beperkte criminele staat van dienst, hielden bronnen in het milieu én binnen de opsporing er gaandeweg steeds meer rekening mee dat ook hij al bij een liquidatie betrokken was geweest. Samen met zijn vriend Hicham M. zou hij op 7 november 2015 de Amsterdamse crimineel Eneas Lomp hebben doodgeschoten vlak bij het huis van diens vriendin op de Spinozahof in Krommenie. Zoals in dit boek nog uitvoerig zal worden beschreven, zijn veel van zijn vrienden als twintigers ook al diep in de zware misdaad doorgedrongen. Vergelijkbare groepen blijven opkomen in andere volksbuurten in de hoofdstad. Amper volwassen laten de jeugdvrienden zich eenvoudig inschakelen voor grof geweld, gewoon door andere vrienden of kennissen van vroeger. Buurtgenoten of oud-buurtgenoten die zelf weer van iets grotere afstand worden aangestuurd door figuren die buiten beeld blijven of in elk geval niet of nauwelijks strafrechtelijk zijn te grijpen. Het reservoir van jongens en jonge mannen met gebroken levens die zich voor de moorden

laten inschakelen, lijkt soms onuitputtelijk – al kent niemand de omvang.

Het boek *Doorgeschoten* beschreef de bedenkelijke criminele fliitscarrières van de nieuwe generatie jonge criminelen én van de oudere, wat (straat)slimmere en rijke criminelen van zwaar kaliber die hun rolmodellen zijn en die hen zo makkelijk weten in te schakelen. Daartussenin hangt een forse middenmoot van criminelen die als tussenpersoon fungeren en die zich het leven goed laten smaken zo lang als dat duurt. Dat is vaak korter dan gedacht.

De laatste hoofdstukken van *Doorgeschoten* handelden over de eerste liquidaties in de Amsterdamse onderwereldvete nadat de groep rond beroeps crimineel Gwenette Martha tussen 2007 en 2012 uiteen was gescheurd en de twee aanvankelijke kampen elkaar gewapenderhand waren gaan bestrijden – in een conflict dat vervolgens steeds ingewikkelder en onoverzichtelijker zou worden door wraak op wraak op wraak. Door dubbelspelers en overlopers.

Nota bene op de dag dat *Doorgeschoten* werd gepresenteerd – 22 mei 2014 – werd Gwenette Martha zelf met grof geweld vermoord. Afgemaakt. De lijkschouwer telde zeker tachtig schotwonden, vooral in zijn bovenlichaam. Het geweld laaide daarna nog verder op en kostte inmiddels meer dan twintig veelal jonge Amsterdamse criminelen het leven. Een boel anderen belandden in de cel met (uitzicht op) zeer langdurige straffen. Behalve op de schutters, hun opdrachtgevers en de tussenpersonen, richtten politie en justitie zich in hun pogingen het excessieve geweld te stuiten steeds intensiever op hun helpers die zorgen voor de zware wapens, de gestolen snelle auto's met valse kentekenplaten, de technische middelen et cetera.

Dat is waar dit boek over gaat, als vervolg op *Doorgeschoten*.

Over afrekeningen in dubbele zin.

Over de afrekeningen op straat, de nieuwe liquidaties van de laatste jaren, én over de geruchtmakende strafprocessen waarin justitie en rechtbanken probeerden met de schuldigen af te rekenen – in Nederland, maar bijvoorbeeld ook in Marokko. Namens *Het Parool* volgde ik het allemaal intensief, waardoor ik de balans

kan opmaken. Een tussenbalans, zo valt te vrezen met alle rekeningen die nog openstaan. Een even naargeestige als veelzeggende tussenbalans.

Zoals in dit boek te lezen, geeft een cruciale ontwikkeling inmiddels een impuls aan tal van moordonderzoeken en strafzaken. De peperdure, versleutelde PGP-smartphones (Pretty Good Privacy) waarmee de onderwereld zich zo lang onbespied waande, zijn niet onaantastbaar gebleken. Specialististen van het Nederlandse Forensisch Instituut slagen er steeds vaker in de Blackberry's van sleutelspelers na inbeslagname te openen en daaruit een schat aan informatie op te diepen. Bovendien is in Canada een computerserver in beslag genomen die de spil was in de communicatie van ook veel Amsterdamse criminelen. De zeven terabyte aan data daaruit, die specialistische rechercheurs en analisten momenteel onderzoeken, is volgens justitie 'vergelijkbaar met alle tekst uit zeven grote universiteitsbibliotheken'. Het gaat om heel veel gevoelige informatie, zo staat inmiddels vast, waarmee de Amsterdamse recherche alsnog liquidaties denkt op te lossen waar ze eerder geen vinger achter kreeg of waarin ze wel verdachten in beeld had, maar onvoldoende bewijs voor een succesvolle vervolging door justitie. Het onthulde mailverkeer geeft de onderzoeken het beslissende zetje. Het is verbijsterend te lezen in welke kille, concrete termen criminelen over hun moordplannen communiceren, zoals in meerdere hierna volgende hoofdstukken uitvoerig aan de orde komt.

Die ontwikkeling heeft ook een keerzijde.

De levensgevaarlijke angst en nervositeit die al in de lucht hingen, worden nog eens versterkt door de paniek nu politie en justitie over deze nieuwe schat aan informatie beschikken. Dat zal nog jaren grote consequenties hebben.

Hoewel van nature een optimist, moet ik hier helaas de vaststelling herhalen waarmee ik *Doorgeschoten* destijds beëindigde: het wordt optimisten niet makkelijk gemaakt.

1. 'Edde is de lul'

Het proces over de liquidatie van Najeb Bouhbouh

Sommige rechters lijken een listig spel te spelen, bij anderen voelt het authentiek als ze in alles uitstralen hoe hun leefwereld mijlenver afstaat van die van de verdachte. Dat zij als keurige menteren of mevrouwen met grote verbazing aanhoren hoe het toegaat in het criminele milieu – waar de nacht de dag is en de dag de nacht. Waar pakken geld razendsnel vervliegen, waar niets is wat het lijkt omdat alles onder dekmantels schuilgaat en waar een vriend ineens een vijand kan zijn. De al dan niet geveinsde naïviteit van zo'n rechter lokt ook de meer doorgewinterde verdachten uit de tent. Waar ze zich hadden voorgenomen voornamelijk te zwijgen, geven ze toch inkijkjes in hun métier. Inkijkjes die in eerste instantie ongevaarlijk lijken, maar die in de rechtszaal een gesprek op gang brengen waarvan onduidelijk is waarheen dat leidt. Ineens is het lastig de regie nog van de rechters terug te winnen vanuit de verdachtenbank.

Rechtbankvoorzitter Martien Diemer raakt op zijn manier een gevoelige snaar als hij aan de veelbesproken Benaouf A. (1984), spil in de inmiddels totaal uit de hand gelopen Amsterdamse onderwereldvete, laat doorschemeren dat diens levenswandel hem hooglijk verwondert.

Benaouf A., 'Ben' voor intimi, is zo'n nachtmens. Als het donker is, reist de sportief gebouwde Nederlander van Marokkaanse komaf voor zijn criminele zaken 'alle kanten op', legt hij de rechtbank met zijn beminnelijkste glimlach uit. 'Ik ben overal. Dan zit ik in Spanje, dan weer in Parijs.' Daglicht is om bij uit te rusten. 'Ik slaap meestal de hele dag.'

Op de ontboezeming op de openingsdag van zijn langver-